

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?
Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, 2009



Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Inspirationskatalog

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil om videreudviklingen af EU's forskningsprogram

Baggrundsinformation

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i 2009 været i dialog med de danske brugere af og interessenter til EU's 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (FP7). Et af resultaterne af denne proces er det vedlagte inspirationskatalog, der alle knytter an til og er opdelt efter de seks temaer, som dialogen har taget udgangspunkt i:

1. Rammeprogrammet og store samfundsmæssige udfordringer.
2. Hvordan gøres rammeprogrammet mere attraktivt for erhvervslivet?
3. Administration og forenkling.
4. Udfordringer for det europæiske samarbejde om forskningsinfrastruktur.
5. Hvordan skal Det Europæiske Forskningsråd udvikles? Status og fremtid.
6. Forskermobilitet og forskerkarriereudvikling.

7. EU's fællesskabsinstrumenter (ERA-NET, Artikel 169-initiativer, JTI og Europæiske teknologiske platforme)

Inspirationskataloget og hovedbudskaberne heri er alene udtryk for de bidrag og indspil Forsknings- og Innovationsstyrelsen har modtaget jf. nedenstående. Hovedbudskaberne er ikke udtryk for hverken Forsknings- og Innovationsstyrelsens eller Videnskabsministeriets holdning.

Grundlaget bag inspirationskataloget

Hovedbudskaberne i inspirationskataloget er primært baseret på de diskussioner og tilkendegivelser fra de afholdte seminarer, henholdsvis den 4. juni i København, den 9. oktober 2009 i København og den 19. oktober 2009 i Bryssel. Disse udsagn er suppleret med skriftlige indspil til temaerne 1-6 tilgået i forbindelse med indkaldelse af skriftlige kommentarer i løbet af oktober.

På seminaret i København 4. juni blev tema 7 dels diskuteret i plenum, dels i workshops dedikeret hver af de fire instrumenter. På seminaret i København 19. oktober blev temaerne 1-6 diskuteret i en workshop dedikeret hver af de seks temaer. På seminaret i Bryssel blev temaerne 2, 3 og 6 diskuteret i plenum.

Interessent- og brugergruppen var inviteret så bredt som muligt, det være sig fra både offentligt og private forskningsinstitutioner, erhvervslivet, interesse-

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-076108
Dok nr. 1183973

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

organisationer og offentlige myndigheder m.v. Alle der havde vist interesse for de afholdte seminarer 9. og 19. oktober fik tilbudt at indsende skriftlige kommentarer til alle temaerne 1-6.

I alt var der omkring 240 medvirkende ved de tre seminarer og FI modtog ialt ti skriftlige indspil.

Baggrunden for processen

Baggrunden for arbejdet er den påbegyndte proces frem mod videreudviklingen af EU's forskningsprogram. Med afsæt i midtvejsevalueringen af FP7 vil der i efteråret 2010 komme en politisk diskussion om større eller mindre ændringer i programmets sidste halvdel. Midtvejsevalueringen vil samtidig få betydning for diskussionerne om FP8. FP8 forventes iværksat den 1. januar 2014, men den helt overordnede diskussion om udformningen af FP8 er allerede påbegyndt under det svenske EU-formandskab i andet halvår af 2009.

For at Videnskabsministeriet kan handle i rette tid og på et solidt fagligt grundlag op til både midtvejsevalueringen af FP7 og formgivningen af FP8, valgte FI derfor en tidlig og grundig dialog med alle rammeprogrammets danske interessenter. Et af resultaterne af denne dialog er de hovedbudskaber, der findes på de følgende sider.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen retter en stor tak til alle, der har medvirket eller vist interesse for de afholdte arrangementer.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Yderligere information om seminarerne og processen:

- Fuldmægtig Michael Winther, mwin@fi.dk / +45 35 44 62 16

Tema 1:

Rammeprogrammet og store samfundsmæssige udfordringer

Hovedbudskaber

Der er generel enighed om det hensigtsmæssige i at målrette rammeprogrammet mod løsningen af store samfundsmæssige udfordringer. Der er endvidere bred enighed om, at en højere grad af tværfaglighed er et vigtigt element i at kunne gøre dette. De øvrige hovedbudskaber er:

- Rammeprogrammet kan ikke fuldt ud svare på store samfundsmæssige udfordringer som det er indrettet nu.
- En tidlig indsats i forhold til at ændre på rammeprogrammets opbygning og indhold er nødvendig. De mål der skal sættes for udarbejdelsen af FP8, skal allerede påbegyndes i forbindelse med midtvejsevalueringen af FP7.
- Man bør allerede påbegynde målretningen mod store samfundsmæssige udfordringer inden for rammerne af FP7. De årlige arbejdsprogrammer inden for de enkelte forskningstemaer i FP7 kan således gives en højere grad af fokus og prioritering af enkelte store samfundsmæssige udfordringer. Dette kan rent praktisk gøres ved at indføre flere fælles indkaldelser på tværs af temaerne.
- Når der tales store samfundsmæssige udfordringer i forbindelse med rammeprogrammet er det vigtigt, at disse er fleksibelt og bredt defineret. Dels for at de kan tilpasses udviklingen over tid (særligt for mangeårige rammeprogrammer), dels for at udfordringerne kan adresseres fra forskellige tværdisciplinære vinkler.
- Tværfaglighed er ikke et succeskriterium i sig selv, men en metode til at finde bedre løsninger på komplekse problemstillinger.
- Der er behov for at udvikle en evalueringsmodel for den konkrete evaluering af tværfaglige projekter, da der ellers kan være en barriere heri eftersom evaluatorene i det kendte system, ikke nødvendigvis har den nødvendige ekspertise til at evaluere tværfaglige projekter.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154656

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Forskeruddannelse og -mobilitet skal også tænkes ind i adresseringen af store samfundsmæssige udfordringer.
- Innovations- og forskningsområdet skal hænge bedre sammen. Dette kan blandt andet fremmes ved at skabe en langt tydeligere og tættere sammenhæng mellem CIP-programmet og rammeprogrammet.
- Det er vigtigt ikke at finde på nye instrumenter til implementeringen af rammeprogrammet. Med FP7 blev flere nye instrumenter lanceret og disse skal, på trods af eventuelle begyndervanskeligheder, have mulighed for at udvikle sig. Flere instrumenter vil kun forvirre deltagerne i rammeprogrammet, og kan risikere at skabe en modvilje mod at indgå i projekter inden for rammeprogrammet.
- Formidling af udarbejdelsen af FP8 og inddragelse af danske interessenter og borgere er vigtigt, da dette kan give et bredt ejerskab blandt befolkningen.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Yderligere information om dette tema:

- Fuldmægtig Nina Espesgård Hassel, neha@fi.dk / 33 95 52 70
- Chefkonsulent Lise Lotte Toft, llto@fi.dk / 33 92 97 13

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

Tema 2:

Hvordan gøres rammeprogrammet mere attraktivt for erhvervslivet?

Hovedbudskaber

Der er bred enighed om, at det er nødvendigt med et skarpere fokus på virksomhedernes rammebetingelser og incitamenter til at indgå i europæiske F&U-projekter. Samtidig er der meget bred opbakning til at give mulighed for flere industriiniterede forskningssamarbejder. Herudover er hovedbudskaberne:

- Virksomhederne har mange gode idéer til europæiske projekter, men de kender ikke tilstrækkeligt til de muligheder, de har, og ofte er der ingen tematiserede FP7-opslag, der passer til netop deres idé. Det anbefales derfor, at forøge budgetterne til ikke-tematiserede (bottom-up) puljer betragteligt i forhold til det nuværende niveau.
- Opbakning til idéen om store samfundsmæssige udfordringer som afsæt for diskussionen af FP8 og som præsenteret i Lund-deklarationen. Lund-deklarationens idé om at italesætte, at løsninger på store samfundsmæssige udfordringer skal nås gennem forskning blev set som en politisk løftestang, dels for flere midler til bottom-up forskning, dels for flere midler til forskningsområdet generelt.
- For at fremme industrirelevant bottom-up forskning anbefales det at oprette et Industrial Research Council (IRC) som pendant til ERC.
- Projekters ideelle størrelse og løbetid kan kun meningsfuldt diskuteres i forhold til det specifikke problem, det enkelte projekt søger at løse.
- Der bør være meget færre krav til formen på FP7-ansøgninger/projekter, dvs. færre krav til sammensætning, størrelse, løbetid, partnere. I stedet burde der være en højere grad af orientering mod de mål, projekterne søger at opnå.
- En øget målorientering skal kobles med en højere grad af fleksibilitet i projekterne, hvor eksempelvis op imod 20 procent af det samlede projekt skal kunne ændre fokus, metoder eller mål, uden at imødesee administrative problemer. Endvidere kunne fleksibiliteten også bestå i, at rammeprogrammet giver mulighed for løbende at koble virksomheder på projekter.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440
Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154657

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Der er behov for både anvendelsesorienteret forskning og grundforskning. Mange virksomheder interesserer sig for grundforskning, så også fra et virksomhedsperspektiv er grundforskningen nødvendig.
- Øgede budgetter til industrirelevante programmer med frit forskningsvalg vil øge industriens interesse og deltagelse i rammeprogrammet.
- Brede formulerede opslag i den tematisk, strategiske del af rammeprogrammet. For at afhjælpe konsekvenserne af flere ansøgninger og dermed et stigende antal afviste ansøgere, blev det foreslået at arbejde for øget brug af to-trinsansøgninger i udvælgelsesproceduren.
- I forhold til en eventuel europæisk videnkupon-ordning er det vigtigt, at kvaliteten af samarbejdet er god og at en eventuel ordning bliver fleksibel og nem at håndtere for virksomhederne.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Yderligere information om dette tema:

- Specialkonsulent Jens Peter Vittrup, jpv@fi.dk/ 72 26 55 18
- Fuldmægtig Melanie Büscher, meb@fi.dk/ 35 44 62 97

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

Tema 3:

Administration og forenkling

Hovedbudskaber

Der er grundlæggende enighed om, at administrationen af FP7 fungerer. Dog er der grundlag for justeringer og det mest presserende kritikpunkt vedrører Europa-Kommissionens lille grad af gennemsigtighed og lave serviceniveau. De fleste frustrationer udspringer af manglende klare "køreplaner" og uklare kommunikationsveje, ligesom det langsommelige URF-system bør forbedres omgående. Herudover er hovedbudskaberne:

- Samme sæt af regler og administrative procedurer/sagsgange bør gælde for samtlige forskningsprojekter. Således bør projekter under ERA-net, artikel 169 og rammeprogrammet styres efter de samme regler. Forskellene er en kilde til frustration i forskningsmiljøet og demotiverer potentielle deltagere.
- Perioden mellem ansøgningsfristens udløb og underskrivelsen af tilskudsaftalen bør forkortes. Generelt er processen for langsommelig og den for projektet oplyste startdato bør tages mere alvorligt af Europa-Kommissionen.
- En gennemtænkt og velformuleret ansøgning kræver tid. Der bør derfor være mere tid mellem offentliggørelse af arbejdsprogrammet og ansøgningsfrist.
- Størstedelen af arbejdsprogrammerne offentliggøres samtidigt, og ansøgningsfristerne koncentrerer sig over en periode mellem kun en og to måneder. Det er et problem for de, som ønsker at indgive flere ansøgninger. Endvidere vanskeliggøres administratorernes og NCP'ernes arbejde unødigt. Offentliggørelse og ansøgningsfrister bør derfor fordeles til at ligge på forskellige tidspunkter og fastlægges under hensyn til større ferieperioder.
- Opslagene bør være bredere formuleret. Er opslagene snævert formuleret, er det reelt kun relativt få, der kan ansøge om midler. Er opslagene derimod bredt/bredere formuleret, skabes der mulighed for, at der indgives flere ansøgninger per opslag.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154658

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Europa-Kommissionens registrering og godkendelse af en organisation i Unique Registration Facility (URF) tager uforholdsmæssigt lang tid og kan i værste fald medføre, at selve tilskudsaf-talen ikke kan underskrives. Processen bør forkortes.
- LEAR- funktionen (legal entity appointed representative) bør ikke være knyttet til én bestemt person. Således burde flere fysiske personer kunne udpeges som LEAR for en organisation, eventuelt med eget password og logon. Man ville herved undgå at skulle udpege en ny LEAR, hver gang en LEAR rokeres eller opsiger sin stilling.
- Reglerne vedrørende intellektuelle rettigheder (IPR) er yderst komplicerede. Det er især de små og mellemstore virksomheder, der lider under det tunge regelsæt, men også større virksomheder og offentlige organer har ofte svært ved at forstå reglerne. Det foreslås at lade konsortieaftalen have forrang for tilskudsaf-talen, der indeholder reglerne om IPR. Således ville det være op til partnerne i konsortiet indbyrdes at aftale, hvem der har ejerskab til hvilken viden.
- Det er indtrykket, at en del project officers blander sig i forhold, der i princippet ikke vedrører dem. Der er stor forskel på, hvor meget de blander sig i konsortieaftalens indgåelse, tilskudsaf-talens indgåelse og sagens forløb i øvrigt. Der bør udarbejdes klare og entydige retningslinier for, hvilke kompetencer en project officer har.
- Rapporteringsprocedurerne er blevet færre, men mere komplicerede. FORCE og NEF- rapporteringssystemerne kan med fordel sammenlægges, således at det ikke bliver nødvendigt at anvende to forskellige systemer alt afhængigt af hvilken type forskningsprogram, der forskes under.
- Administrationen af Garantifonden fungerer dog ikke optimalt, idet man internt i Kommissionen tilsyneladende endnu ikke har fastsat procedurer for udbetaling af fondsmidler.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Yderligere information om dette tema:

- Fuldmægtig Barbara Spanó, basp@fi.dk / 33 95 52 56
- Fuldmægtig Béatrice Lamberget Sloth, bels@fi.dk / 35 44 62 85
- Specialkonsulent Lisbeth Mortensen, lmo@fi.dk / 35 44 62 92

Temat 4:

Udfordringer for det europæiske samarbejde om forskningsinfrastruktur

Hovedbudskaber

Der er generelt opbakning til, at forskningsinfrastruktur skal være omfattet af EU's rammeprogram for forskning. Der er også et generelt ønske om, at rammeprogrammet skal spille en større rolle, end det er tilfældet i det nuværende rammeprogram. Det er således i højere grad et spørgsmål om, hvilken rolle rammeprogrammet skal spille i forhold til etablering og drift af infrastruktur.

I forlængelse af diskussionerne om rammeprogrammets rolle i forhold til infrastruktur fremkom også nogle budskaber, der mere generelt sigter på deltagelsen i internationalt samarbejde om forskningsinfrastrukturer.

- Der er ønske om at forskningsinfrastruktur prioriteres højere i kommende rammeprogrammer end i det nuværende 7. rammeprogram, hvor kun 3,3 procent af midlerne er afsat til området. Samarbejde om forskningsinfrastruktur giver reel merværdi på europæisk plan og bør derfor opprioriteres.
- EU har i dag stor indflydelse på hvilke forskningsinfrastrukturer, der etableres, men bidrager kun med få midler. EU kunne gennem rammeprogrammet indtage en mere fremtrædende rolle ved at indgå som medejere af fælles faciliteter og gå aktivt ind i konstruktion, drift, udvikling og uddannelse i forbindelse med forskningsinfrastrukturer. EU bør dog ikke tildeles en uforholdsmæssig bestemmende rolle.
- Forskningsinfrastruktur kan være med til at løfte mobilitet, da de er gode "lærepladser". De midler, der er til forskningsinfrastruktur i FP7, kan bruges til at styrke forskermobiliteten gennem finansiering af post.docs.
- Bedre sammenhæng mellem uddannelse og forskningsinfrastrukturerne bør tilstræbes. Infrastrukturerne bør i højere grad inddrages som led i karriereplanlægningen for yngre forskere.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154659

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Det er vigtigst at sikre danske forskere adgang til europæiske forskningsinfrastrukturer, men der er behov for at man nationalt beslutter, hvilke forskningsinfrastrukturer Danmark vil have indflydelse på udformningen af. Som en del heraf skal der også være en bedre afklaring af, hvordan vi udnytter de forskningsinfrastrukturer, vi beslutter os for at deltage i.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Side 2/2

Yderligere information om dette tema:

- Specialkonsulent Peter Uffe Meier, pum@fi.dk / 33 92 97 06
- Fuldmægtig Troels Rasmussen, trra@fi.dk / 35 44 63 17
- Fuldmægtig Anders Ødegaard, aod@fi.dk / 35 44 62 53

Tema 5:

Hvordan skal Det Europæiske Forskningsråd (ERC) udvikles? – Status og fremtid

Hovedbudskaber

Der er generelt opbakning og enighed om den positive værdi af Det Europæiske Forskningsråd, ERC. ERC har sin berettigelse, udfylder et hul på EU plan og er attraktivt. Det hænger tæt sammen med, at midlerne bliver opfattet som meget frie midler. Der er også enighed om, at standarden i de to første runder har været høj, og at risikovillighed i ERC ligger nogenlunde på niveau med nationalt støttede projekter i Danmark. De øvrige hovedbudskaber er:

- ERC bør bevares så simpelt som muligt og skal baseres på tillid og ikke på kontrol.
- Organisationen bør ledes af én person, således at der ikke opstår personkonflikter. Denne person bør have en videnskabelig baggrund, men med en bred erfaring fra administration. Denne ændring kræver, for at blive gennemført, et meget stort politisk pres.
- Engangsbeløb kunne være et godt alternativ til den nuværende ordning. For at gennemføre denne ændring kræves et meget stort politisk pres.
- Man bør fokusere på transparens i den måde, hvorpå ERC opererer. Dvs. transparens i evalueringsprocessen og i processen omkring udvælgelse, og ikke kun symbolsk ved at offentliggøre navne og scores på ERC's hjemmeside.
- Med hensyn til udvælgelse af medlemmer til paneler kunne man overveje en anden model, f.eks. brug af databaser, men måske også se på den procedure, der anvendes af National Institutes of Health, NIH).
- Særlig målretning af ERC mod store samfundsmæssige udfordringer bør man afholde sig fra. ERC skal fortsat være så simpelt som muligt, dvs. grundforskning, baseret på "bottom-up"-princippet, og som er forskerinitieret. Det blev foreslået, at man kunne lave et nyt ERC baseret på det gamle, som så kunne tage sig af de store samfundsmæssige udfordringer.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154660

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Enighed om at størrelsen af ERC's budget på 20 – 23 % af det samlede budget for Rammeprogrammet er et godt udgangspunkt, men med mulighed for moderat vækst.
- ERC bør fokusere mere på at fortælle den ”gode historie”. ERC skal ”ud og sælge sig selv”.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Yderligere information om dette tema:

- Fuldmægtig Are Straume, ars@fi.dk/35 44 63 10
- Fuldmægtig Jan Corner-Walker, jcw@fi.dk/ 35 44 62 88

Tema 6:

Forskermobilitet og forskerkarriereudvikling

Hovedbudskaber

Der er en generel holdning til, at mobilitet er et væsentligt element i EU's rammeprogram, og at det i sig selv er et kvalitetsfremmende element. Mobilitet er en hjørnesteen i forhold til forskermeritering og udvikling af forskerkarrieren. Der er også en generel holdning til, at EU's rammeprogram er vigtigt i denne specifikke sammenhæng, fordi det netop er internationalt. Det faktum, at det er internationalt og interkulturelt, bør udnyttes. Øvrige hovedbudskaber er:

- Det blev vurderet som meget væsentligt, at der fortsat findes et selvstændigt og særligt program for forskermobilitet og forskerkarriereudvikling. PEOPLE skal bevares som et selvstændigt program.
- Derudover må mobilitet- og meriteringsinitiativer meget gerne indgå i andre typer projekter i rammeprogrammet. Det vurderes som naturligt, at der er "indbagte" trænings- og mobilitetsstipendier i større satsninger (grand challenges) såvel som, at der bør udvikles særlige mobilitets- og karriereudviklingsinitiativer i tæt tilknytning til de store europæiske infrastrukturer. I forhold til ERC er det afgørende, at der ikke stilles "irrelevante" krav i forhold til den videnskabelige kvalitet, der vurderes at være ankerpunktet i ERC.
- Det nuværende initiativ ITN – International Training Networks – vurderes som det stærkeste MC-initiativ. Den træning, der forgår i internationale miljøer, er det absolutte flagskib, og bør være det, der satses på. Det vurderes også, at det tager noget tid at etablere rammerne for et ITN, og at det er ærgerligt, at man ikke kan fortsætte med at benytte de samme netværksrammer udover den bevilgede periode. Når man har sammensat og optimeret kurser, gæsteforelæsere og andre rammebetingelser, er det ærgerligt ikke at kunne fortsætte. Der er grund til at kigge på, om der er muligheder for at udnytte disse rammer i længere tid.
- De individuelle stipendier er gode – men det er alt for kompliceret at fastholde: 1) Intereuropæiske, 2) Ind i Europa, 3) Ud af Europa. I forenklingens navn bør det være én global kasse. De andre typer initiativer som co-funding og udveksling af TAP-personale bliver ikke fremhævet som vigtige.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395
Dok nr. 1154661

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminarer og skriftlige indspil, efterår 2009

- Transparens og forsimpning vurderes som vigtigt at arbejde for. Det skal være mere gennemskueligt, hvordan man anvender MC Aktioner – både for den enkelte ansøger til et stipendium og for forskningsinstitutionerne, der gør brug af det. Og så bør der være få, simple og genkendelige virkemidler.
- Det er vigtigt at have for øje, at man i et forskermeriteringsperspektiv opnår kvalitet, hvis man samarbejder med de bedste steder. Forskermobilitet, meritering og forskerkarriereudvikling bør derfor ses i et globalt perspektiv frem for at være i et lukket europæisk perspektiv.
- Der bør være større klarhed over udsigten til en attraktiv forskerkarriere. Det efterspørges, at man gør mere for at illustrere, hvordan MC aktioner og andre mobilitets- og karrierefremmende initiativer i rammeprogrammet indgår i udviklingen af forskerkarrieren.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Yderligere information om dette tema:

- Specialkonsulent Karin Kjær Madsen, kkm@fi.dk / 3392 9994
- Fuldmægtig Jimmy Bruun Felthaus, jbf@fi.dk / 3544 6375

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminar om EU's fællesskabsinstrumenter, juni 2009

Seminar om EU's fællesskabsinstrumenter

Hovedbudskaber

Der er generel enighed om at fællesskabsinitiativerne har deres berettigelse, omend der også blev advaret mod yderligere "knopskydning" af nye, særlige initiativer med yderligere kompleksitet til følge. Hovedbudskaberne for de enkelte instrumenter var:

ERA-Net og ERA-Net Plus

Styrker

- Stort fagligt udbytte.
- Netværksdannelse i Europa.
- Skaber godt forskningssamarbejde, der er præget af god projektstyring.
- Deltagelse åbner nye muligheder, fx i forhold til international forskerkarriere.
- Åbner mulighed for at generere nye muligheder og midler til fx humaniora. ERANettene er en slags kuvøser, der åbner muligheder for dem, der normalt ikke søger fællesskabsmidler.

Svagheder

- Problem med rejsefinansiering og afsætte mandskab (undtagen sektorministerier).
- Manglende tværgående koordinering på tværs af ERA-Nettene.
- Stort og bureaukratisk og det er tungt at få konsortier forhandlet på plads.
- Problem med evalueringsproceduren, da det er svært at gennemskue hvad der er godt og dårligt i evalueringerne.

Anbefalinger

- Finde en fælles finansieringsform fx en overordnet pulje, hvorfra man kan søge midler til dansk deltagelse.
- Sørge for at sikre en national koordinering på tværs af ERA-Net med dansk deltagelse.
- Etablering af fælles procedurer for erfaringsudveksling fx en drejebog.
- Øget brug af tekniske virkemidler fx videokonference.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fi.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsnr. 09-068395

Dok nr. 1154656

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminar om EU's fællesskabsinstrumenter, juni 2009

Artikler 169-initiativer

Styrker:

- Internationale evalueringer.
- Spændende konkurrenceparameter.
- Lettere ansøgningsproces.
- Danske SMVer kan stå distancen.

Svagheder:

- Ringe national vilje til internationalisering, herunder økonomisk opbakning.
- Nationale fortolkninger af regelsæt og overhead.
- Generisk problem med virtual common pot.

Anbefalinger:

- Dedikerede midler afsat til dansk deltagelse (mindst på niveau med Sverige og Norge).
- Forprojekter kan hjælpe til med at få en høj succesrate.
- Synliggørelse af erfaringer, fx Johan Schlüter-udvalgets arbejde i relation til ansøgere kan fungere som et administrativt værktøj.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Joint Technology Initiatives (JTI)

Styrker

- Skaber nye samarbejder nationalt og internationalt.
- Det teknologispecifikke fokus tiltrækker nye aktører.
- Har skabt aktivitet indenfor de enkelte forskningsområder og har derved tilført forskningen en added value.

Svagheder

- JTI er med national medfinansiering afgørende for de danske aktørers muligheder for deltagelse i en JTI.
- Uklarhed om regler for deltagelse, fx regler i forhold til IPR.
- Den lave overheadrate på 20 procent afholder potentielle og kvalificerede institutioner og virksomheder fra at deltage i en JTI.

Anbefalinger

- Danmark skal være mere international og satse på deltagelse i JTI'erne
- Behov for nationale strategier for, hvilke JTI'er der skal sættes på
- Udarbejde en god praksis-kogebog for, hvordan man kommer med i en JTI

Hvordan videreudvikler vi EU's forskningsprogram?

Hovedbudskaber fra seminar om EU's fællesskabsinstrumenter, juni 2009

De Europæiske Teknologiske Platforme (ETP)

Styrker

- Bred opbakning til instrumentet.
- Formaliseret rolle for at inddrage interessenter, hvilket giver mulighed for indflydelse.

Svagheder

- De teknologiske Platforme er meget industridrevne og det er derfor svært for mindre virksomheder samt humaniora og samfundsvidenskab at deltage i platformene.
- Det er meget ressourcekrævende at deltage i en platform.

Anbefalinger

- Raffinere instrumentet, fx en yderligere formalisering af rammerne for platformenes indspil til Kommissionen.
- Finde rolle til humaniora og samfundsvidenskab. Et alternativ kunne være, at etablere andre instrumenter
- Styrke dansk netværk, fx gennem udvidelse af støtteordninger.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Yderligere information om dette seminar:

- Fuldmægtig Nina Espesgård Hassel, neha@fi.dk / 33 95 52 70